

...ויהיה מפה על השולחן תחת הפת ומפה אחרת על הפת, זכר למן. ולא יסיר המפה העליונה עד לאחר הקידוש, והתחתונה תהיה מונחת כל השבת...

12. ערוך השולחן אורח חיים סימן רעא סעיף כב ... ולפ"ז לאחר קידוש יכול להסיר המפה אבל הטור כתב עוד טעם שזהו זכר למן שהיה מכוסה מלמעלה ומלמטה ולפ"ז צריכה המפה להיות עד אחר המוציא וכן המנהג...

13. ערוך השולחן אורח חיים סימן רצא סעיף י כתב הרמב"ם בפ"ל דין ט' חייב אדם לאכול ג' סעודות בשבת... ולבצוע על שתי ככרות... ואין דרכינו לכסות הפת בסעודה שלישית:

14. ערוך השולחן אורח חיים סימן רצט סעיף יד ...אך אנו תופסין לעיקר טעם בושת וראיה דבסעודה שלישית אין מכסין הפת.

15. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ה סימן כ יח... מקום שיש הרבה אינשי שאוכלין על הרבה שולחנות, כגון בישיבה... ועל כל שולחן איכא לחם משנה, אבל יין לקידוש... מקדש בחור אחד, ומוציא כל הבחורים שבחדר... אם צריך לכסות בשעת הקידוש את החלות שעל כל השולחנות או שרק החלות שעל שולחן המקדש צריך לכסות. הנה מסתבר לע"ד בפשיטות, שצריך לכסות גם על כל השולחנות. ל"מ לטעם זכר למן... אלא אף לטעם השאילתות... ליקרא דשבתא, נמי הוא כן. דהא ליקרא דשבתא הוא לגלות את הלחם רק כשרשאיין וצריכין לבצוע המוציא לאכול... וכל מה שהיה שייך להסתפק, היה לטעם הירושלמי שהביא הטור, שלא יראה הפת בושת... וכיוון שהם לא עשו קידוש, אלא יצאו ממי שקידש על שלחן אחר, לא ניכר כל כך על שאר השולחנות מאיזה קידוש יצאו, אם מקידוש שעל היין או על הפת. אבל מסתבר דגם זה נחשב היכר דאין הם מקדשין על הפת... ולכן נמצא שלכל ג' הטעמים, צריך לכסות הפת שעל כל השולחנות.

16. שולחן שלמה, רעא:טז, אות ג לענין מי שיושבים בשולחנות נפרדים – כגון בישיבה – אם חייב כל אחד לכסות את החלות שלפניו בשעת קידוש, או דסגי במה שהמקדש מכסה את החלות שלפניו, הנה לטעמים של יוקרא דשבתא או זכר למן מסתבר שנכון לכסות (כמאפשר דסגי בזכר למן של המקדש בלבד) אולם להטעם שלא יראה בושת אולי יש לחלק בין הטעם מהיין למי שאינו טועם, אמנם למעשה נוהגים להקל.

17. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רעא סעיף ט ...צריך שתהיה מפה על השולחן תחת הפת ומפה אחרת פרוסה על גביו.

18. שמירת שבת כהלכתה, פרק מז, הלכה כה ... ויש נוהגים שפורסים מפה גם מתחת לחלות, מלבד מפת השולחן... [הערה קיט: ור"ל כיון שהמפה באה להזכיר לנו את המן, צריך שתהיה מפה מיוחדת גם מתחת החלות].

19. משנה ברורה סימן רסב ס"ק ד (ד) כל וכו' - עד לאחר הבדלה. יש נוהגין להיות ב' מפות על השולחן מלבד העליונה שעל הלחם משום שכשמנערין המפה נמצא השולחן מגולה:

20. פסקי תשובות סימן רע"א, הערה 188 ומסתימת הראשונים והשו"ע ונושאי כליו משמע שהמפה הפרושה על כל השולחן עונה שפיר לדרישת מפה תחת החלות... ובשש"כ... וצ"ע מנ"ל הא, וכן מלשון משנ"ב מוכח בפשיטות שלא נהגין במפה מיוחדת תחת החלות, וכן המנהג פשוט... ובשו"ת באר משה ח"ו סי' קל"ד מתרעם על אלו המניחים תחת החלות כמין עץ החרוט עליו שבת קודש וכדו', כי בזה מפסידיים הענין מפה...

21. משנה ברורה סימן רעא ס"ק מא (מא) על גביו - בטור בשם הירושלמי שלא יראה הפת בשת... ולפ"ז אם מקדש על הפת א"צ לכסות עליו מפה אבל לטעם אחר שכתב הטור שהוא זכר למן... ממילא גם במקדש על הפת צריך לכסות במפה וכן נוהגים...

1. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף ק:

(ושוין) שאין מביאין את השולחן אלא אם כן קידש, ואם הביא - פורס מפה ומקדש.

The Sages agree that one may bring the table only if he has already recited kiddush; and if one brought out the table before kiddush, he should spread a cloth over the food and recite kiddush.

2. תוספות מסכת פסחים דף ק: ד"ה שאין מביאין

...אנו רגילין לפרוס מפה ולקדש והטעם מפורש בשאילתות כי היכי דתייתי סעודתא ביקרא דשבתא ויש מפרש זכר למן שלא היה יורד בשבתות וי"ט והיה טל מלמעלה ומלמטה והמן בינתיים.

3. טור אורח חיים הלכות שבת סימן רעא ...ובירושלמי קאמר שלא יראה הפת בושתו פירוש שהוא מוקדם בפסוק והיה ראוי להקדימו בברכה ומקדימין בברכת היין...

4. מעשה רב הלכות שבת, אות ק"ח בשעת קדוש על היין לא יראה הלחם על השולחן.

5. ערוך השולחן אורח חיים סימן רעא סעיף כב ... והחלות מוכרחים להיות על השולחן בעת הקידוש כי היכי דתייהו הסעודה בעת הקידוש שזהו יקרא דשבתא... ויש שמביאין החלות לאחר קידוש וזה אינו מספיק רק לטעם שלא יראה הפת בושתו ואין נכון לעשות כן...

6. מפני הרב, דף טס סעודת שבת: הרבה פעמים משך הרבה שנים בקשו חברי הסתדרות הרבנים מרבנו ז"ל שישתתף בכנס השבתון שלהם שהיו רגילים לערוך במלון (פיין וויז) שבהרים, ותמיד סירב באמרו שבשבת הוא רוצה להיות בביתו. שנה אחת הפצירו בו מאוד, ומתוך הלחץ הסכים להשתתף. בליל שבת, כשנכנסו לחדר האוכל לאחר התפילה, הופתע רבנו לראות היאך שהרבה קערות מלאות כמה מיני אוכלים, וכן החלות, היו מונחות על הלחן קודם שקידשו. והתחיל רבנו לצעוק שדבר זה הוא נגד הדין, וכמו שהביאו התוס' פסחים (ק: ד"ה שאין מביאים בשם השאילתות שצריכים להביא את כל המאכלים לכבוד השבת – בדוקא לאחר הקידוש, והפציר במלצרים שיסירו את כל המאכלים מעל גבי השולחנות עד לאחר הקידוש. ופנה אל הרבנים שלחצו עליו שיבוא וישתתף בשבתון ואמר להם שהלא כן אמרתי לכם שיותר טוב יהיה לכם אם לא אשתתף. אחרי הקידוש החזירו המלצרים את כל הקערות עם האוכלים אל השולחן, וכשהבחין רבנו בדבר שהמלצרים יהודים היו ולא נכרים, הצטער על כך שהטריחם כל כך ואמר שאילו היה יודע מלכתחילה, היה מיקל להניח את כל האוכלים על השולחן. (ומסתמא ר"ל, שהיה סומך על כך שיכסו את הכל, וכמו שרוב העולם סומכים על כך שמכסים את החלות, ד"ע.) [כן שמעתי מהרמ"ש שיינפלד, שיחי']

7. שמירת שבת כהלכתה, פרק מז, הערה קטז

... ושמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, דגם מפה שקופה בשם כיסוי נקראת, ואין בזה חשש שהפת רואה בושתו, כיון שהעיקר הוא שהלחם יהיה מכוסה.

8. פסקי תשובות סימן רע"א, הערה 187 ואף שלענין שלא יראה הפת בושתו הו"ל כמכוסה, מ"מ משום יקרא דשבתא ליכא (כי נראה על השולחן)...

9. מגן אברהם סימן רעא ס"ק כ שאם היה מגולה צריך להקדימו כמ"ש סי' רצ"ט ס"ט דקודם ליין ולכן מכסהו ולפ"ז מיד כשצריך בפה"ג רשאי לגלותו אבל לפי הטעם דתייתי הסעודה ביקרא דשבת' לא יגלהו עד אחר הקידוש.

10. פרישה אורח חיים סימן רעא ...דלהאי טעמא אין להסיר המפה עד אחר שישבו כל המסובין ורוצה לברך על הפת דאז מוציא הפת מתחת המפה ואחר כך יסירנה דהוי דומה לטל שהיה על המן שהוציאו אותו מתחת הטל:

11. ח"י אדם חלק ב-ג (הלכות שבת ומועדים) כלל ה סעיף ז